

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Promemorian Ytterligare skattesänkning för pensionärer

Pensionsmyndigheten har genom remiss den 31 maj anmodats yttra sig över finansdepartementets promemoria Ytterligare skattesänkning för pensionärer. Pensionsmyndigheten ger synpunkter på promemorians förslag utifrån vilka effekter förslaget har för pensionssystemet och individ. Myndigheten har följande att anföra med anledning av promemorians förslag.

Allmänt

I den så kallade princippropositionen (prop. 1993/94:250 Reformering av det allmänna pensionssystemet) var utgångspunkten att pensionärer ska betala samma skatt som förvärvsarbete givet samma inkomst. För att åstadkomma detta avskaffades det särskilda grundavdraget vid beskattning. Införandet av jobbskatteavdrag och särskilt grundavdrag för personer 65 år eller äldre under senare år innebär ett frångående från princippropositionens uppfattning. Med förslaget i promemorian kommer skattenivån för pensionärerna nära sig skattenivån för de förvärvsaktiva.

Ett av regeringens motiv för jobbskatteavdraget är att stimulera till högre arbetskraftsdeltagande. De olika skatteskalorna för förvärvsaktiva och pensionärer som jobbskatteavdraget innebär medför ekonomiska drivkrafter för att senarelägga pensioneringen. En sådan utveckling skulle stärka pensionssystemets finansiella ställning och ge något bättre indexering av den inkomstgrundade pensionen samt även bidra till högre genomsnittlig första pension.

Regeringen anför att en anledning till skattesänkningen är att pensionärerna är en av de grupper som har påverkats mest av finanskrisen och den efterföljande lågkonjunkturen. Som en följd av krisen har balanseringen aktiverats och inkomstpensionen sänkts. Om systemets finansiella ställning framgent stärks så att det blir överskott i pensionssystemet kommer dock den inkomstgrundade pensionen genom positiv balansering att indexeras upp utöver vad som följer av inkomstindex. Om den föreslagna skattesänkningen blir varaktig leder det till att pensionärerna får en permanent inkomstförstärkning.

Pensionärer som inte berörs av skattesänkningen

Den grupp av ålderspensionärer som har särskilt bostadstillägg (SBTP) eller äldreförsörjningsstöd (ÄFS) får inte del av den föreslagna skattesänkningen. Eftersom SBTP och ÄFS beräknas utifrån inkomsten efter skatt innebär sänkt skatt visserligen att nettoinkomsten höjs men denna höjning får samtidigt till följd att SBTP och ÄFS sänks i motsvarande grad. Nettoeffekten blir därmed ingen skillnad för personer som har pension och SBTP/ÄFS. Detta är inte belyst i promemorian. Deras

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten	Telefon	Fax	E-post	Org.nr
Box 38190 100 64 Stockholm	0771-771 771	08-658 13 00	registrator@pensionsmyndigheten.se	202100-6255

2010-08-16

Er ref.

Dnr/Ref.

VER 2010-242

pension kommer dock att öka nominellt 2011 eftersom prisbasbeloppet ökar. De utlandsbosatta pensionärerna som inte betalar skatt i Sverige berörs inte heller av förslaget. Det blir därmed mer gynnsamt för pensionärer att vara bosatt och betala skatt i Sverige.

En annan grupp som inte får skattesänkning är pensionärer 64 år eller yngre och som inte arbetar. Denna grupp beskattas därmed hårdare jämfört med de ålderspensionärer som är 65 år eller äldre. När de sedan fyller 65 år får de en skattesänkning. Motiv för denna ordning anges inte i promemorian.

Effekter av skattesänkningen för pensionärer 65 år eller äldre

Nivån för nettopensionen höjs genom förslaget. Det kan medföra förändrat pensioneringsbeteende och det är inte närmare belyst i promemorian. Att nivån för nettopensionen höjs kan leda till att drivkrafterna till arbete minskar. Utan lagförslaget sänks nettopensionen mer och personer som är nära pensioneringsåldern kan då behöva kompensera detta genom att arbeta längre. För de individer som arbetar minskar med förslaget de relativt höga marginaleffekterna inom pensionssystemet något. Det vill säga nettopensionen ökar mer med ökat arbete genom förslaget. Det stärker drivkrafterna till ett ökat arbetsutbud.

Det går att överväga om gränsen 65 år för skattesänkningen ska vara en annan. Sjukersättning och arbetslöshetsförsäkringen upphör dock att gälla vid 65 år samt garantipension börjar gälla från 65 år. Gränsen kan påverka arbetskraftsutbudet och medelpensioneringsåldern.

Förslag till annan skrivning

I promemorian längst ned på sidan 8 står det "På sikt kommer inkomstpensionerna att återgå till de nivåer de skulle ha haft om den automatiska balanseringen inte ägt rum. Det sker när den ekonomiska tillväxten tar fart igen och ålderspensionssystemet återigen uppnår balans." I syfte att förtydliga de finansiella sambanden föreslås följande skrivning "På sikt förväntas inkomstpensionerna att återgå till de nivåer de skulle ha haft om den automatiska balanseringen inte ägt rum. Det sker om pensionssystemets tillgångar växer snabbare än dess skulder. Den enskilt viktigaste faktorn för pensionssystemets finansiella ställning är hur avgiftsunderlagets - i princip lönesummans - tillväxttakt förhåller sig till genomsnittsinkomstens tillväxttakt."

Utredningens författningsförslag

Pensionsmyndigheten har inga synpunkter på de föreslagna ändringarna i inkomstskattelagen (1999:1229).

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Katrin Westling Palm efter föredragning av enhetschef Gudrun Ehnsson. I handläggningen har även analytikern Stefan Granbom deltagit. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Ole Settergren och enhetschef Mikael Westberg deltagit.

Katrin Westling Palm

Gudrun Ehnsson